

KÖRNYEZETI MONITORING

Rövid ismertető

A környezet terhelés növekedése

Az ipari forradalom óta a Föld *népessége* több, mint nyolcszorosára, míg az utóbbi száz év alatt az ipari termelés több mint *százszorosára* növekedett.

Az ember tevékenységével megsokszorozza a
környezet terhelését

A környezet állapot változása

A környezet állapotának romlása ritkán jelentkezik azonnal és látványosan, többnyire csak **hosszabb lappangási idő** után észlelhető.

Súlyosbító tény, hogy e folyamatok "eredményei" az akkumulációs idő alatt rejtve maradó (látens) fázist követően a degradációs tünetek megjelenésekor már többnyire **visszafordíthatatlan következmények**kel járnak.

Az állapotváltozások feltárása

A természet állapotának világszerte tapasztalható leromlása, az értékek pusztulása és e folyamatok gyorsulása elengedhetetlenül szükségessé teszi, hogy

folyamatosan rendelkezésre álljanak az ellenőrzésükhöz és a korrigálásukhoz szükséges információk

Környezeti monitoring – definíció

A ***környezeti monitoring*** egy szisztematikus, objektív mérésen alapuló információgyűjtés és -feldolgozás a környezetről, illetve a környezet valamely eleméről azon célból, hogy a környezetben végbemenő változások nyomon követhetők legyenek és egyúttal adatokat biztosít a környezetváltozás prognosztizálására szolgáló környezetmodellezés számára.

A monitoring célja és feladatai

A **monitoring célja** és legfőbb **feladata** a környezet állapot romlásának – objektív mérésen alapuló – korai **felismerése és előrejelzése**.

A felismerés ismeretében még a súlyos következményekkel járó kedvezőtlen változások bekövetkezése előtt – a monitoring rendszer adatbázisának feldolgozásával, a változási trendek előre jelzésével – lehetővé válhat az eredményes preventív beavatkozás.

A monitorozás csoportosítása a környezeti elemek alapján

A környezeti monitorozás csoportosítható az alapján is, hogy mely környezeti elemből történik a mintavételezés, minta-előkészítés, analízis, azaz mely környezeti elem környezeti monitoringját végezzük.

Ennek megfelelően létezik:

- Környezeti levegő monitoring
- Víz monitoring (felszíni- és felszín alatti víz)
- Talaj monitoring
- Táj monitoring
- Épített környezet monitoring, stb.

Környezeti levegő monitoring

A levegőbe kijutott szennyező anyagok koncentrációjának meghatározása, a koncentráció változásának naprakész nyomon követése rendkívül fontos, hisz a szennyező anyagok a tér mindhárom irányába majdnem szabadon terjednek, bizonyos komponensek között – számukra kedvező környezeti körülmények esetén – átalakulások játszódhatnak le, s a másodlagosan keletkező szennyező anyag esetleg a környezetre ártalmasabb.

Vízminőségi monitoring

A vízminőségi monitoring a felszíni és felszín alatti vizek (víztestek)

megtervezett mintavételi-vizsgálati-megfigyelési rendszere,
amely alapján keletkező információ segítségével a vizek

aktuális állapotát és az állapot változásának irányát
lehetőség szerint a változás sebességét meg lehet állapítani, és támogatást ad a különféle terhelések jellegének, nagyságának és helyének közelítő meghatározásához.

Talajmonitoring

A *talajmonitoring célja* kettős:

- a talaj fizikai-kémiai és fázisszerkezeti tulajdonságainak meghatározása,
- a környezeti monitoring elsődleges feladataként- a ***termőtalaj szennyeződés mentességének meghatározása*** az élelmiszer-termelés ***élelmezés-egészségügyi biztonsága*** céljából, vagy a szennyezett területek feltárása és a feltárás utáni szennyezés mentesítési műveletek ***hatékonyságának ellenőrzése*** objektív mérések segítségével.